Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
TAMARA ĆAPETA
της 21ης Μαρτίου 2024[1]

Υπόθεση C-494/22 P

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά

Τσεχικής Δημοκρατίας

«Αίτηση αναιρέσεως – Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τελωνειακοί δασμοί – Υποχρεώσεις των κρατών μελών – Καταβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ποσών που αντιστοιχούν σε μη εισπραχθέντες ίδιους πόρους – Έρευνα σχετικά με την καταστρατήγηση δασμών αντιντάμπινγκ επί αναπτήρων τσέπης καταγωγής Λάος – Έκθεση αποστολής της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) – Αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού – Άρθρα 268 και 340 ΣΛΕΕ»

I. Εισαγωγή

1. Η τρίτη φορά είναι η τυχερή, όπως λένε.

2. Η υπό κρίση υπόθεση αποτελεί την τρίτη απόπειρα της Τσεχικής Δημοκρατίας να υποβάλει στην κρίση των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφορά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την υποχρέωση πίστωσης ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προηγήθηκαν οι απόπειρες του εν λόγω κράτους μέλους να ασκήσει, πρώτον, προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ (προκειμένου να προσβάλει το έγγραφο της Επιτροπής με το οποίο ζητείται η πληρωμή)[2] και, δεύτερον, προσφυγή λόγω παραλείψεως δυνάμει του άρθρου 265 ΣΛΕΕ (διότι η Επιτροπή δεν άσκησε προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά του εν λόγω κράτους μέλους)[3].

3. Πράγματι, στην απόφαση-ορόσημο που εκδόθηκε στην υπόθεση Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής[4], το Δικαστήριο έκρινε ότι, όταν ένα κράτος μέλος διαφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά τις υποχρεώσεις του στον τομέα των ιδίων πόρων, δεν είναι δυνατή η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως ούτε μπορεί να υποχρεωθεί η Επιτροπή να κινήσει διαδικασία λόγω παραβάσεως.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 Βλ. διάταξη της 28ης Ιουνίου 2018, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-147/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:395), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη· η εν λόγω διάταξη επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (C-575/18 P, EU:C:2020:530).

3 Βλ. διάταξη της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-13/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:455), με την οποία η Τσεχική Δημοκρατία παραιτήθηκε από την εν λόγω προσφυγή.

4 Βλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020 (C-575/18 P, EU:C:2020:530, σκέψεις 52 έως 84).

Εντούτοις, το κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αποζημίωση λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ασκήσει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σχετική αγωγή.

4. Επομένως, στην πράξη, το κράτος μέλος πρέπει να πιστώσει το επίμαχο ποσό ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον λογαριασμό της Επιτροπής, προκειμένου να αποφύγει την υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας σε περίπτωση που ηττηθεί. Κατόπιν τούτου, το κράτος μέλος, ασκώντας αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να αποδείξει ότι η Επιτροπή κακώς ζήτησε την καταβολή του εν λόγω ποσού.

5. Αυτό ακριβώς έπραξε η Τσεχική Δημοκρατία. Δεδομένου ότι το δικονομικό εμπόδιο έχει υπερκερασθεί, το ουσιαστικό ζήτημα που τίθεται ενώπιον του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας είναι κατά πόσον το εν λόγω κράτος μέλος ή η Επιτροπή αντιλήφθηκαν ορθώς τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-151/20, EU:T:2022:281· στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), το Γενικό Δικαστήριο έκανε εν μέρει δεκτή την αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού που άσκησε η Τσεχική Δημοκρατία. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να απαλλαγεί από την υποχρέωσή της να καταβάλει ορισμένα ποσά ιδίων πόρων, των οποίων η είσπραξη αποδείχθηκε αδύνατη, και ότι είχε το δικαίωμα να αναμείνει τη διαβίβαση έκθεσης αποστολής από την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: OLAF) [5] προτού λάβει τα αναγκαία μέτρα για την καταχώριση των εν λόγω ποσών στα οικεία λογιστικά βιβλία.

7. Στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Τσεχική Δημοκρατία όφειλε, βάσει του δικαίου της Ένωσης, να καταβάλει το σύνολο των επίμαχων ποσών και ότι δεν υπήρξε αδικαιολόγητος πλουτισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Επομένως, η υπό κρίση υπόθεση εγείρει σημαντικά ζητήματα αρχής και πρακτικής σχετικά με τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη από το δίκαιο στον τομέα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κύρια ζητήματα είναι, κατ' ουσίαν, δύο. Το πρώτο απαιτεί την ερμηνεία του σχετικού δικαίου της Ένωσης, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον η εκπρόθεσμη καταχώριση, εκ μέρους ορισμένου κράτους, στα λογιστικά βιβλία αποκλείει την απαλλαγή του από τις υποχρεώσεις που υπέχει για απόδοση των ιδίων πόρων. Το δεύτερο αφορά το κατά πόσον η Τσεχική Δημοκρατία βεβαίωσε και καταχώρισε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, διότι ανέμενε την έκθεση αποστολής της OLAF.

[5] Η OLAF είναι υπηρεσία της Επιτροπής. Ιδρύθηκε το 1999 για την ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και των λοιπών παράνομων δραστηριοτήτων που είναι επιζήμιες για τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βλ., ιδίως, άρθρα 1 και 2, καθώς και πρώτη έως τέταρτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης 1999/352/ΕΚ της Επιτροπής, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ, της 28ης Απριλίου 1999, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ 1999, L 136, σ. 20).

II. Το ιστορικό της διαφοράς

A. Το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το σχετικό δίκαιο της Ένωσης

9. Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται σε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό ο οποίος χρηματοδοτείται κυρίως από ίδιους πόρους. Οι ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι, κατ' ουσίαν, έσοδα τα οποία εισρέουν αυτομάτως στον προϋπολογισμό της Ένωσης, χωρίς να απαιτείται τυχόν μεταγενέστερη απόφαση των αρχών των κρατών μελών[6].

10. Υπάρχουν διάφορα είδη ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών ιδίων πόρων (στο εξής: ΠΙΠ), οι οποίοι είναι κυρίως τελωνειακοί δασμοί επί προϊόντων τα οποία εισάγονται από τρίτες χώρες[7]. Οι ΠΙΠ αποτελούν άμεση πηγή εσόδων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία δεν εξαρτάται από τις συνεισφορές του κράτους μέλους[8]. Καθορίζονται εξ ολοκλήρου από τον νομοθέτη της Ένωσης[9] και τα κράτη μέλη δρουν ως απλοί εκτελεστές στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους εισπράξεως και μεταφοράς των πόρων αυτών[10].

11. Εντούτοις, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει δικές της υπηρεσίες είσπραξης φόρων, τα κράτη μέλη οφείλουν να εισπράττουν τους τελωνειακούς δασμούς και να τους καταβάλλουν («να τους αποδίδουν» κατά την ορολογία της ενωσιακής νομοθεσίας) στον προϋπολογισμό της Ένωσης καταθέτοντάς τους σε λογαριασμό στο όνομα της Επιτροπής (ενώ παράλληλα επιτρέπεται να παρακρατούν ορισμένο ποσοστό για τα έξοδα είσπραξης).

12. Επομένως, με λίγα λόγια, οι ΠΙΠ αποτελούν χρήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά η ίδια πρέπει να βασίζεται στα κράτη μέλη για την είσπραξή τους.

13. Κατά συνέπεια, το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ρυθμίζεται από συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης[11], το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο της υπό κρίση υπόθεσης. Στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος, τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν

6 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *European Union Public Finance*, 4η έκδ., Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο, 2008, σ. 135.

7 Οι άλλες κατηγορίες ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι ίδιοι πόροι οι οποίοι βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ), στο Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (στο εξής: ΑΕΕ) και στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών (οι οποίοι θεσπίστηκαν το 2021).

8 Οι ΠΙΠ αντιπροσώπευαν περίπου το 16 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2022, αξίας 23,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2022, COM(2023) 391 final, 28 Ιουνίου 2023, σημείο 5.1, σ. 25 και σημείο 3.6.1, σ. 149.

9 Από της εκδόσεως της απόφασης 70/243 ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί αντικαταστάσεως των χρηματικών συνεισφορών των Κρατών μελών από ιδίους πόρους των Κοινοτήτων (JO L 94, σ. 19).

10 Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα L. A. Geelhoed στην υπόθεση Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:142, σημείο 11). Βλ., επίσης,προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-284/05, C-294/05, C-372/05, C-387/05, C-409/05, C-461/05 και C-239/06, EU:C:2009:67, σημείο 72, υποσημείωση 39), ο οποίος επισημαίνει ότι οι τελωνειακοί δασμοί αποτελούν «[έ]σοδα γνωστά με την κοινή περιγραφική ονομασία "παραδοσιακοί" ή "εκ φύσεως" κοινοί πόροι, καθώς η επιβολή τους εξαρτάται αποκλειστικά από τις πολιτικές [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και όχι από τη βούληση των κρατών».

11 Με την πάροδο των ετών, το Συμβούλιο εξέδωσε αποφάσεις σχετικά με την καθιέρωση του συστήματος των ιδίων πόρων οι οποίες, κατά το νυν άρθρο 311, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, πρέπει να εγκριθούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους. Οι εν λόγω αποφάσεις εφαρμόζονται μέσω κανονισμών, τους οποίους εκδίδει το Συμβούλιο μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά το άρθρο 311, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ ή μετά από διαβούλευση με το Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά το άρθρο 322, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

διακριτική ευχέρεια και οφείλουν να αποδίδουν τους ίδιους πόρους σύμφωνα με τους κανόνες (συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών) που προβλέπονται στη νομοθεσία της Ένωσης στον τομέα των ιδίων πόρων [12].

14. Κρίσιμα εν προκειμένω είναι οι αποφάσεις 2000/597 [13] και 2007/436 [14], καθώς και ο κανονισμός 1150/2000 [15].

15. Ο κανονισμός 1150/2000 θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων στην Επιτροπή. Η απόδοση πραγματοποιείται σε τρία στάδια. Πρώτον, το κράτος μέλος οφείλει *να βεβαιώσει τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, όπερ ρυθμίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού. Δεύτερον, το κράτος μέλος οφείλει *να καταχωρίσει τις απαιτήσεις αυτές* στα λογιστικά βιβλία κατά το άρθρο 6 του κανονισμού. Τρίτον, κατά τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού, το κράτος μέλος οφείλει *να αποδώσει το βεβαιωθέν ποσό στην Επιτροπή*, πιστώνοντας στον λογαριασμό της Επιτροπής το ποσό που αντιστοιχεί στις εν λόγω απαιτήσεις.

16. Όσον αφορά τη βεβαίωση των απαιτήσεων, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 συνδέεται με την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι η απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ΠΙΠ θεωρείται βεβαιωθείσα «άπαξ και πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση του ποσού και την ανακοίνωσή του στον οφειλέτη» [16]. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση είναι «η ημερομηνία λογιστικής καταχώρησης που προβλέπεται από την τελωνειακή νομοθεσία».

17. Όσον αφορά την καταχώριση των απαιτήσεων στα λογιστικά βιβλία, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τηρούν ειδικά λογιστικά βιβλία για τους ίδιους πόρους [17]. Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού

[12] Στις αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (C-575/18 P, EU:C:2020:530, σκέψη 62), και της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 345), το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η διαχείριση του συστήματος των ιδίων πόρων της Ένωσης ανατίθεται στα κράτη μέλη και ότι οι υποχρεώσεις είσπραξης, βεβαίωσης και απόδοσης των ιδίων πόρων επιβάλλονται ευθέως σε αυτά δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των ιδίων πόρων.

[13] Απόφαση 2000/597/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2000, L 253, σ. 42).

[14] Απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2007, L 163, σ. 17).

[15] Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της [απόφασης 2007/436] για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ 2000, L 130, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 2028/2004 του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2004 (ΕΕ 2004, L 352, σ. 1) και με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 105/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 36, σ. 1). Ο κανονισμός 1150/2000 καταργήθηκε εν συνεχεία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ 2014, L 168, σ. 39), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ (ΕΕ 2022, L 115, σ. 51).

[16] Το άρθρο 217, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1· στο εξής: Τελωνειακός Κώδικας), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, όριζε τα εξής: «Κάθε ποσό των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που προκύπτει από τελωνειακή οφειλή, που στο εξής καλείται “ποσό των δασμών”, υπολογίζεται από τις τελωνειακές αρχές μόλις αυτές διαθέτουν τα απαραίτητα στοιχεία και εγγράφεται από τις εν λόγω αρχές στα λογιστικά βιβλία ή σε οποιοδήποτε άλλο υπόθεμα επέχει θέση βιβλίων (βεβαίωση)». Ο κανονισμός αυτός καταργήθηκε αργότερα από τον κανονισμό (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1), ο οποίος περιέχει παρόμοιες διατάξεις συναφώς (βλ. άρθρο 101, παράγραφος 1, και άρθρο 104, παράγραφος 1).

[17] Η αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού 1150/2000 διαλαμβάνει τα εξής: «Θα πρέπει να προβλεφθεί η χωριστή λογιστική καταχώρηση των μη εισπραττόμενων δασμών. Η εν λόγω λογιστική καταχώρηση καθώς και μια τριμηνιαία κατάστασή της πρέπει να επιτρέπουν στην Επιτροπή να παρακολουθεί καλύτερα τις ενέργειες των κρατών μελών σχετικά με την είσπραξη αυτών των ιδίων πόρων, και ιδίως αυτών για τους οποίους έχει ανακύψει πρόβλημα λόγω απάτης [ή] παρατυπίας».

αυτού, εντός της καθορισμένης προθεσμίας[18] τα κράτη μέλη οφείλουν να καταχωρίσουν τις απαιτήσεις επί των ΠΙΠ σε ένα από τα δύο λογιστικά βιβλία. Υπό κανονικές συνθήκες, ήτοι όταν έχουν εισπράξει τα οφειλόμενα ποσά ή έχουν λάβει εγγύηση από τον οφειλέτη, καταχωρίζουν την απαίτηση στα κανονικά λογιστικά βιβλία, τα οποία καλούνται «λογιστικά βιβλία Α». Εντούτοις, εάν τα ποσά δεν έχουν εισπραχθεί από τον οφειλέτη ή δεν έχει παρασχεθεί για αυτά εγγύηση, ή εάν τα καλυπτόμενα από εγγύηση ποσά αποτελούν αντικείμενο αμφισβήτησης και ενδέχεται να υποστούν μεταβολές, τα κράτη μέλη καταχωρίζουν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε χωριστά λογιστικά βιβλία, τα οποία καλούνται «λογιστικά βιβλία Β».

18. Όσον αφορά τη διάθεση των ιδίων πόρων στην Επιτροπή, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 ορίζει ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10, το ποσό των ιδίων πόρων πιστώνεται από τα κράτη μέλη στον λογαριασμό που έχει ανοιχθεί για τον σκοπό αυτό στο όνομα της Επιτροπής. Κατά το δε άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα είσπραξης, η εγγραφή των ιδίων πόρων από τα λογιστικά βιβλία Α στον λογαριασμό της Επιτροπής διενεργείται εντός προθεσμίας η οποία στηρίζεται στον χρόνο βεβαίωσης των απαιτήσεων, ενώ για τους ίδιους πόρους από τα λογιστικά βιβλία Β, η εγγραφή πρέπει να διενεργείται εντός προθεσμίας η οποία στηρίζεται στον χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων. Κατά το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού, κάθε καθυστέρηση στην απόδοση των ιδίων πόρων στην Επιτροπή δημιουργεί την υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας.

19. Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να «λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα ποσά που αντιστοιχούν στα βεβαιωθέντα, σύμφωνα με το άρθρο 2, έσοδα να αποδίδονται στην Επιτροπή κατά τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό».

20. Εντούτοις, για τις απαιτήσεις που καταχωρίστηκαν στα λογιστικά βιβλία Β, το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη «απαλλάσσονται της υποχρεώσεως να αποδίδουν στην Επιτροπή τα ποσά που αντιστοιχούν στα οφειλόμενα έσοδα που βεβαιώθηκαν ως μη ανακτήσιμα: α) είτε για λόγους ανωτέρας βίας· β) είτε για άλλους λόγους που δεν μπορούν να τους καταλογισθούν».

21. Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, τα ποσά των βεβαιωθέντων οφειλόμενων ποσών χαρακτηρίζονται μη ανακτήσιμα «το αργότερο μετά την παρέλευση πενταετίας από την ημερομηνία κατά την οποία βεβαιώθηκε το ποσό σύμφωνα με [το] άρθρο 2» ή, σε περίπτωση προσφυγής, από την κοινοποίηση, γνωστοποίηση ή δημοσίευση της οριστικής απόφασης. Τα εν λόγω μη ανακτήσιμα ποσά διαγράφονται οριστικά από τα λογιστικά βιβλία Β[19].

22. Κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 1150/2000, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλουν έκθεση στην Επιτροπή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μη ανακτήσιμα ποσά υπερβαίνουν τις 50 000 ευρώ (η οποία καλείται συχνά έκθεση διαγραφής). Στη συνέχεια, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον δικαιολογείται η απαλλαγή του κράτους μέλους από την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 17, παράγραφος 2, όπως συνέβη στην προκειμένη περίπτωση.

[18] «το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί το μήνα κατά τον οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση».

[19] Βλ. άρθρο 17, παράγραφος 2, πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού 1150/2000.

Β. Τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

23. Η υπό κρίση υπόθεση αφορά διαφορά μεταξύ της Τσεχικής Δημοκρατίας και της Επιτροπής σχετικά με το ζήτημα κατά πόσον το εν λόγω κράτος μέλος βεβαίωσε εκπρόθεσμα ορισμένα ποσά που αντιστοιχούσαν σε ίδιους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι ανέμενε πληροφορίες από την OLAF. Ακολουθεί η αλληλουχία των γεγονότων που οδήγησαν στην υπό κρίση υπόθεση.

24. Το 2001 η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε δασμούς αντιντάμπινγκ επί των αναπτήρων τσέπης καταγωγής Κίνας[20]. Κατόπιν τούτου, καταβλήθηκαν προσπάθειες καταστρατήγησης των εν λόγω δασμών και επιχειρήθηκε η εισαγωγή των αναπτήρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ψευδώς δηλωθείσα καταγωγή από διάφορες χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας, συμπεριλαμβανομένου του Λάος, κατά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης.

25. Η Baide Lighter Industry (LAO) Co., Ltd. είναι εταιρία εδρεύουσα στο Λάος η οποία εισήγαγε αναπτήρες τσέπης στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της ευρωπαϊκής εταιρίας της, Baide International (Europe) s.r.o., η οποία εδρεύει στην Πράγα (Τσεχική Δημοκρατία). Στο εξής, θα αποκαλώ από κοινού τις εν λόγω εταιρίες ως Baide.

26. Στις 22 Μαρτίου 2006 οι τσεχικές αρχές κατάρτισαν προφίλ κινδύνου (στο εξής: προφίλ κινδύνου), το οποίο κατέδειξε ότι υπήρχε εύλογη υπόνοια καταστρατήγησης της τελωνειακής νομοθεσίας όσον αφορά τις εισαγωγές αναπτήρων, και επέβαλαν εσωτερικούς ελέγχους.

27. Στις 13 Απριλίου 2006 οι τσεχικές αρχές απέστειλαν έγγραφο στην OLAF, με το οποίο την ενημέρωναν σχετικά με περιπτώσεις εισαγωγών αναπτήρων για τις οποίες υπήρχαν υπόνοιες περί διάπραξης απάτης από εταιρίες, συμπεριλαμβανομένης της Baide.

28. Στις 28 Αυγούστου 2006 οι τσεχικές αρχές κίνησαν διαδικασία έρευνας όσον αφορά τη Baide.

29. Στις 2 Νοεμβρίου 2006 οι τσεχικές αρχές επικαιροποίησαν το προφίλ κινδύνου.

30. Στις 20 Δεκεμβρίου 2006 η OLAF κίνησε διαδικασία έρευνας σχετικά με τις εισαγωγές αναπτήρων από το Λάος για το χρονικό διάστημα 2004-2006.

31. Στις 30 Απριλίου 2007 η OLAF εξέδωσε ανακοίνωση περί αμοιβαίας συνδρομής, την οποία απέστειλε στα κράτη μέλη για να τα προειδοποιήσει για τις υπόνοιες περί διάπραξης απάτης και να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες.

32. Από τις 2 έως τις 26 Νοεμβρίου 2007, αποστολή της Ένωσης μετέβη στο Λάος και στην Ταϊλάνδη προκειμένου να διερευνήσει την εικαζόμενη καταστρατήγηση των δασμών αντιντάμπινγκ επί αναπτήρων που εισήχθησαν από το Λάος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το χρονικό διάστημα 2004-2007 (στο εξής: αποστολή). Η ομάδα αποστολής της Ένωσης αποτελούνταν από υπαλλήλους της OLAF και των τελωνειακών αρχών της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, καθόσον θεωρήθηκε ότι η εν λόγω διακίνηση αφορούσε κυρίως αυτά τα τρία κράτη μέλη.

[20] Επρόκειτο για αναπτήρες τσέπης με πυρόλιθο αερίου που δεν ξαναγεμίζουν και για αναπτήρες τσέπης με πυρόλιθο αερίου που ξαναγεμίζουν. Βλ. κανονισμό (ΕΚ) 1824/2001 του Συμβουλίου, της 12ης Σεπτεμβρίου 2001, για επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές αναπτήρων τσέπης με πυρόλιθο αερίου, που δεν ξαναγεμίζουν, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, που αποστέλλονται ή κατάγονται από την Ταϊβάν (ΕΕ 2001, L 248, σ. 1).

33. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, στις 15 Νοεμβρίου 2007, τα μέλη της ομάδας αποστολής της Ένωσης και οι αρχές του Λάος συνέταξαν και υπέγραψαν το έγγραφο με τίτλο «Agreed Joint Minutes» (στο εξής: πρακτικό)[21]. Το εν λόγω πρακτικό περιέγραφε το πλαίσιο και τα πορίσματα της αποστολής και περιελάμβανε μια σειρά συνημμένων εγγράφων.

34. Ειδικότερα, το πρακτικό περιείχε αναφορά στην προκαταρκτική έρευνα που είχαν διενεργήσει οι αρχές του Λάος πριν από την αποστολή, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι 96 από τα 110 φορτία που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο εισαγωγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούσαν επανεξαγωγές εισαγόμενων κινεζικών αναπτήρων, ενώ τα υπόλοιπα 14 φορτία περιείχαν αναπτήρες καταγωγής Λάος. Το εν λόγω πρακτικό περιλάμβανε επίσης περαιτέρω πληροφορίες και αναφορές σε έγγραφα που ελήφθησαν από τις αρχές του Λάος και από την επίσκεψη στις εγκαταστάσεις της Baide στο Λάος. Επιπλέον, ανέφερε ότι είχε συμφωνηθεί ότι οι αρχές του Λάος θα διενεργούσαν περαιτέρω έρευνα σχετικά με ορισμένα πρόσθετα φορτία τα οποία εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της αποστολής και ότι η ομάδα αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα υπέβαλε σε ορισμένες αρχές του Λάος νέο αίτημα αναζήτησης τελωνειακών διασαφήσεων για όλα τα οικεία φορτία.

35. Μετά την επιστροφή της αποστολής, η OLAF συμφώνησε να γνωστοποιήσει τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν συλλεγεί κατά τη διάρκεια της αποστολής στην Τσεχική Δημοκρατία στις αρχές του 2008. Εντούτοις, η OLAF καθυστέρησε να διαβιβάσει την έκθεσή της στην οποία επισυνάπτονταν τα αποδεικτικά στοιχεία.

36. Στις 6 Μαΐου 2008 η Baide έπαυσε τη δραστηριότητά της στην Τσεχική Δημοκρατία.

37. Στις 30 Μαΐου 2008 η OLAF κατάρτισε έκθεση σχετικά με την αποστολή (στο εξής: έκθεση αποστολής της OLAF). Η εν λόγω έκθεση περιείχε περίληψη της αποστολής, τα αποτελέσματα και τις συστάσεις της OLAF και συνοδευόταν από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία συνελέγησαν κατά τη διάρκεια της αποστολής.

38. Ειδικότερα, η έκθεση αποστολής της OLAF συνόψιζε τις πληροφορίες που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της αποστολής και ανέφερε ότι, από τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της στο Λάος σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που τις παρέσχον τα κράτη μέλη, η OLAF μπόρεσε να καταγράψει πλήρη διαδρομή ελέγχου για 67 φορτία που εισήχθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εν λόγω έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η Baide εισήγαγε αναπτήρες από την Κίνα στο Λάος και τους επανεξήγαγε μέσω της Ταϊλάνδης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποφεύγοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ.

39. Οι συστάσεις της OLAF στο σχετικό τμήμα της εν λόγω έκθεσης είχαν ως εξής: «Θεωρείται ότι τα στοιχεία που αποδεικνύουν την κινεζική καταγωγή, τα οποία εξακριβώθηκαν κατά την αποστολή επαρκούν ώστε τα κράτη μέλη να κινήσουν διοικητική διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης».

40. Στις 9 Ιουλίου 2008 η έκθεση αποστολής της OLAF κοινοποιήθηκε στην Τσεχική Δημοκρατία.

41. Στις 4 Αυγούστου 2008 η Τσεχική Δημοκρατία έλαβε το κείμενο της έκθεσης αποστολής της OLAF στην τσεχική γλώσσα σε απάντηση σχετικού αιτήματός της.

[21] Agreed Joint Minutes, Vientiane, 15 Νοεμβρίου 2007, «*Community Mission of administrative co-operation for the Verification of origin of flint operated lighters exported from Lao P.D.R. to the European Community*», Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος, 6 έως 16 Νοεμβρίου 2007.

42. Στις 11 Αυγούστου 2008 πραγματοποιήθηκε συνάντηση των τσεχικών αρχών σχετικά με τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν. Την ίδια ημέρα, οι τσεχικές αρχές διενήργησαν έλεγχο στις εγκαταστάσεις της Baide στην Πράγα και διαπίστωσαν ότι η εν λόγω εταιρία είχε διαγραφεί από το μητρώο και είχε παύσει να έχει εγκατάσταση από τις 6 Μαΐου 2008.

43. Από τον Σεπτέμβριο του 2008, οι τσεχικές αρχές έλαβαν, χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία, δημοσιονομικά μέτρα διόρθωσης και είσπραξης των δασμών σε 28 περιπτώσεις αναπτήρων οι οποίοι εισήχθησαν από τη Baide στην Τσεχική Δημοκρατία και τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά το χρονικό διάστημα από τις 26 Σεπτεμβρίου 2005 έως την 1η Μαρτίου 2007.

44. Κατά το χρονικό διάστημα από τις 22 Σεπτεμβρίου 2008 έως τις 18 Φεβρουαρίου 2009, η Τσεχική Δημοκρατία βεβαίωσε τους οφειλόμενους από τη Baide δασμούς και καταχώρισε τα ποσά που αντιστοιχούσαν στις βεβαιωθείσες, αλλά όχι ακόμη εισπραχθείσες, απαιτήσεις, όσον αφορά τις περιπτώσεις αυτές, στα λογιστικά βιβλία Β σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 1150/2000.

45. Στις 10 Δεκεμβρίου 2008 η OLAF ενέκρινε τελική έκθεση επί της υπόθεσης σχετικά με την έρευνα για τις εισαγωγές αναπτήρων από το Λάος για το χρονικό διάστημα από το 2004 έως το 2006 (τελική έκθεση της OLAF). Η εν λόγω έκθεση συνόψιζε το πλαίσιο και τα αποτελέσματα της αποστολής και παρουσίαζε τη νομική εκτίμηση και τα συμπεράσματα της OLAF.

46. Μεταξύ Νοεμβρίου 2013 και Νοεμβρίου 2014, η Τσεχική Δημοκρατία υπέβαλε εκθέσεις στην Επιτροπή για τις 28 περιπτώσεις στις οποίες το εν λόγω κράτος μέλος έκρινε ότι θα έπρεπε να απαλλαγεί από την υποχρέωση απόδοσης των εν λόγω ποσών στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 διότι η είσπραξή τους ήταν αδύνατη.

47. Μετά από ορισμένες ανταλλαγές πληροφοριών, στις 20 Ιανουαρίου 2015 η Επιτροπή απέστειλε έγγραφο στην Τσεχική Δημοκρατία, στο οποίο εξέθετε τη θέση της ότι οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 δεν πληρούνταν για τις 28 περιπτώσεις. Η Επιτροπή ζήτησε από το εν λόγω κράτος μέλος να πιστώσει στον λογαριασμό της το ποσό των 53 976 340 τσεχικών κορωνών (CZK) (περίπου 2 112 708 ευρώ).

48. Στις 17 Μαρτίου 2015 η Τσεχική Δημοκρατία, αφού διατύπωσε επιφυλάξεις, κατέβαλε το 75 % του εν λόγω ποσού (40 482 255 CZK, ήτοι περίπου 1 584 531 ευρώ) στον λογαριασμό της Επιτροπής, κατόπιν αφαίρεσης των εξόδων είσπραξης που αντιστοιχούν στο 25 % του εν λόγω ποσού [22].

Γ. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

49. Στις 16 Μαρτίου 2020 η Τσεχική Δημοκρατία άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αίτημα την απόδοση του εν λόγω ποσού.

50. Το Βασίλειο του Βελγίου και η Δημοκρατία της Πολωνίας άσκησαν παρέμβαση υπέρ της Τσεχικής Δημοκρατίας.

[22] Στη συνέχεια, στις 22 Δεκεμβρίου 2016 η Τσεχική Δημοκρατία κατέβαλε στην Επιτροπή συμπληρωματικό ποσό ανερχόμενο σε 5 % επί του εν λόγω ποσού, το οποίο αντιστοιχούσε στη μείωση του συντελεστή των εξόδων είσπραξης από 25 % σε 20 %, κατόπιν αναδρομικής τροποποίησης της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας. Η Τσεχική Δημοκρατία παραιτήθηκε αργότερα από τα αιτήματά της για απόδοση του συμπληρωματικού ποσού και, ως εκ τούτου, το ποσό αυτό δεν είναι επίδικο στην παρούσα διαδικασία. Βλ. σκέψεις 15 και 29 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

51. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτή την αγωγή της Τσεχικής Δημοκρατίας όσον αφορά μέρος του ποσού αυτού.

52. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, προκειμένου να απαλλαγεί από την υποχρέωση που υπέχει να αποδώσει τα εν λόγω ποσά στην Επιτροπή, ανεξαρτήτως του εάν το εν λόγω κράτος μέλος δεν είχε προβεί σε έγκαιρη καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β σύμφωνα με τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η Τσεχική Δημοκρατία είχε προβεί εγκαίρως στην καταχώριση, δεδομένου ότι οι εν λόγω προθεσμίες έπρεπε να υπολογιστούν από την ημερομηνία κατά την οποία οι δασμοί πράγματι βεβαιώθηκαν και όχι από την ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να είχαν βεβαιωθεί (σκέψεις 85 έως 93 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

53. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να βεβαιώσει τους οφειλόμενους από τη Baide τελωνειακούς δασμούς μόνο μετά την παραλαβή της έκθεσης αποστολής της OLAF και ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν υποχρεούνταν να το πράξει κατά την επιστροφή της αποστολής. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Τσεχική Δημοκρατία δικαιούνταν να αναμείνει την ως άνω έκθεση και να μη ζητήσει να της παρασχεθούν τα αποδεικτικά στοιχεία που συνελέγησαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης αποστολής, δεδομένου ότι η OLAF είχε συμφωνήσει να γνωστοποιήσει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία στις αρχές του 2008, αλλά καθυστέρησε να το πράξει, και ότι η OLAF ήταν η πλέον αρμόδια να προβεί στην ανάλυση και εξακρίβωση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων (σκέψεις 94 έως 126 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

54. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η παύση της δραστηριότητας της Baide στην Τσεχική Δημοκρατία συνιστούσε λόγο μη δυνάμενο να καταλογισθεί στο εν λόγω κράτος μέλος κατά το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, βάσει του οποίου το κράτος μέλος απαλλάχθηκε από την υποχρέωση απόδοσης των επίδικων ποσών, δεδομένου ότι κανένα περιουσιακό στοιχείο δεν μπορούσε πλέον να κατασχεθεί στο έδαφός του (σκέψεις 127 έως 137 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

55. Τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, εντούτοις, ότι η Τσεχική Δημοκρατία όφειλε, κατά το δίκαιο της Ένωσης, να απαιτήσει, αφ' ης στιγμής κατήρτισε το προφίλ κινδύνου στις 22 Μαρτίου 2006, τη σύσταση εγγύησης για τους οφειλόμενους από τη BAIDE δασμούς αντιντάμπινγκ. Στη βάση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρξε αδικαιολόγητος πλουτισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά 12 από τις 28 περιπτώσεις εισαγωγών που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή, αλλά όχι για τις 16 περιπτώσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά από αυτή (σκέψεις 145 έως 196 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

Δ. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

56. Με την αναίρεση που άσκησε στις 22 Ιουλίου 2022, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει το πρώτο σημείο του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, να απορρίψει την αγωγή και να καταδικάσει την Τσεχική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των αιτιάσεων που δεν έχουν ακόμη εξεταστεί, επιφυλασσομένου ως προς τα δικαστικά έξοδα.

57. Με το υπόμνημά της απαντήσεως που κατέθεσε στις 8 Νοεμβρίου 2022, η Τσεχική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

58. Η Επιτροπή και η Τσεχική Δημοκρατία κατέθεσαν επίσης υπόμνημα απαντήσεως και ανταπαντήσεως στις 13 Μαρτίου 2023 και στις 21 Απριλίου 2023, αντίστοιχα.

59. Το Βασίλειο του Βελγίου και η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

60. Με απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2023, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου επέτρεψε στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών να παρέμβει υπέρ της Τσεχικής Δημοκρατίας.

61. Στις 10 Ιανουαρίου 2024 διεξήχθη επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά την οποία η Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία, καθώς και η Βελγική, η Ολλανδική και η Πολωνική Κυβέρνηση ανέπτυξαν προφορικώς τις παρατηρήσεις τους.

III. Ανάλυση

62. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει την αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης [23].

63. Προκειμένου να γίνει δεκτή η σχετική αγωγή, η Τσεχική Δημοκρατία, υπό την ιδιότητά της ως ενάγουσας, οφείλει να αποδείξει πλουτισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς νόμιμη αιτία και ελάττωση της περιουσίας της ίδιας, συνδεόμενη με τον πλουτισμό αυτό [24].

64. Στην παρούσα διαδικασία δεν αμφισβητείται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέστη πλουσιότερη συνεπεία της αντίστοιχης ελάττωσης της περιουσίας της Τσεχικής Δημοκρατίας, δεδομένου ότι το εν λόγω κράτος μέλος κατέβαλε το επίδικο ποσό των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έστω και αν διαφωνούσε με την Επιτροπή ως προς την υποχρέωσή του να το πράξει. Αντιθέτως, η ουσία της διαφοράς στην υπό κρίση υπόθεση είναι κατά πόσον υφίστατο νόμιμη αιτία για την εν λόγω καταβολή.

65. Εάν γίνει δεκτό ότι η Τσεχική Δημοκρατία δύναται να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, δεν υφίσταται νόμιμη αιτία για την καταβολή. Στην περίπτωση αυτή, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί αδικαιολόγητα πλουσιότερη και θα πρέπει να επιστρέψει το επίμαχο ποσό.

66. Το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 προκειμένου να ζητήσει την απόδοση μέρους του ποσού που πιστώθηκε στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

[23] Για πρώτη φορά, με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Masdar (UK) κατά Επιτροπής (C-47/07 P, EU:C:2008:726, σκέψεις 44 έως 50), το Δικαστήριο αναγνώρισε τη δυνατότητα άσκησης αγωγής λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική ένδικη προστασία. Στην απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (C-575/18 P, EU:C:2020:530, ιδίως σκέψεις 81 έως 84), το Δικαστήριο έκρινε ότι ένα τέτοιο ένδικο βοήθημα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε μια περίπτωση όπως αυτή της υπό κρίση υπόθεσης. Βλ. Bačić Selanec, N., «A (more) complete system of remedies: Effective judicial protection of EU Member States in Czech Republic v. Commission», *Common Market Law Review*, τ. 49, αριθ. 1, 2022, σ. 171. Βλ. επίσης, γενικότερα, Nowak, J., «On the incompleteness of the system of remedies established by the EU Treaties and how to proceed», *EU Law Live Weekend Edition*, αριθ. 21, 2020.

[24] Απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (C-575/18 P, EU:C:2020:530, σκέψεις 82 και 83).

67. Στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Τσεχική Δημοκρατία βεβαίωσε και καταχώρισε τα ποσά εκπρόθεσμα και, επομένως, δεν μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000. Ως εκ τούτου, το εν λόγω κράτος μέλος δεν απαλλάχθηκε από την υποχρέωσή του να αποδώσει στην Επιτροπή το σύνολο των επίμαχων ποσών, και κανένα ποσό δεν θα πρέπει να επιστραφεί.

68. Η Επιτροπή προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως. Ο πρώτος λόγος στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 3, και του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο. Ο δεύτερος λόγος στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000, σε συνδυασμό με το άρθρο 217, παράγραφος 1, του Τελωνειακού Κώδικα και το άρθρο 325 ΣΛΕΕ, στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.

69. Κατ' ουσίαν, ο πρώτος λόγος βάλλει κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου ότι το κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, ακόμη και αν η καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β στην οποία προέβη σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού, ήταν εκπρόθεσμη. Ο δεύτερος λόγος βάλλει κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Τσεχική Δημοκρατία προέβη εγκαίρως στην καταχώριση, διότι δικαιολογημένα ανέμενε την έκθεση αποστολής της OLAF.

70. Η Τσεχική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη Βελγική, την Ολλανδική και την Πολωνική Κυβέρνηση, προβάλλει ότι η αίτηση αναιρέσεως της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη και, σε κάθε περίπτωση, ως αβάσιμη.

71. Κατ' αρχάς, θα εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι τα επιχειρήματα που προβάλλει η Τσεχική Δημοκρατία όσον αφορά το παραδεκτό της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν (Α). Στη συνέχεια, θα εκθέσω τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι ο πρώτος (Β) και ο δεύτερος (Γ) λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμοι.

Α. Παραδεκτό

72. Η Τσεχική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι αμφότεροι οι λόγοι αναιρέσεως είναι απαράδεκτοι, διότι δεν πληρούν τις διαδικαστικές απαιτήσεις, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, όσον αφορά τη σαφήνεια και την ακρίβεια της αιτήσεως αναιρέσεως και των επικρινόμενων σκέψεων της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης[25]. Το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει επίσης ότι ορισμένα από τα επιχειρήματα της Επιτροπής είναι νέα και δεν εξετάστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου[26]. Ειδικότερα, όπως επισήμανε η Τσεχική Δημοκρατία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή μετέβαλε γνώμη και προέβαλε νέα επιχειρήματα στηριζόμενη στο πρακτικό, τα οποία δεν είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

73. Κατά τη γνώμη μου, τα επιχειρήματα της Τσεχικής Δημοκρατίας πρέπει να απορριφθούν.

[25] Πρβλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ (C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 35), και της 8ης Νοεμβρίου 2022, Fiat Chrysler Finance Europe κατά Επιτροπής (C-885/19 P και C-898/19 P, EU:C:2022:859, σκέψη 52).

[26] Για τη νομολογία που επιβεβαιώνει ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να εξετάσει νέους λόγους κατ' αναίρεση, βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 2019, Βέλγιο κατά Επιτροπής (C-587/17 P, EU:C:2019:75, σκέψεις 39 και 40), και της 9ης Δεκεμβρίου 2020, Groupe Canal + κατά Επιτροπής (C-132/19 P, EU:C:2020:1007, σκέψη 28).

74. Πρώτον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το εν λόγω κράτος μέλος, αμφότεροι οι λόγοι αναιρέσεως προσδιορίζουν με ακρίβεια τις επικρινόμενες σκέψεις της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και εκθέτουν τους λόγους για τους οποίους οι εν λόγω σκέψεις ενέχουν, κατά την Επιτροπή, πλάνη περί το δίκαιο, παρέχοντας στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τον οικείο έλεγχο νομιμότητας.

75. Δεύτερον, αντιθέτως προς τα επιχειρήματα της Τσεχικής Δημοκρατίας, η Επιτροπή δεν προέβαλε νέους λόγους αναιρέσεως. Συναφώς, από τις σκέψεις 94, 95 και 104 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθώς και από τις γραπτές παρατηρήσεις της Επιτροπής και της Τσεχικής Δημοκρατίας κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου[27], προκύπτει ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στο πρακτικό προκειμένου να ισχυριστεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Τσεχική Δημοκρατία διέθετε επαρκείς πληροφορίες για να βεβαιώσει την τελωνειακή οφειλή το αργότερο κατά την επιστροφή της αποστολής. Στο μέτρο που με τα επιχειρήματα που προέβαλε κατ' αναίρεση, η Επιτροπή επιδιώκει να αποδείξει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένα ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να αναμείνει την υποβολή της έκθεσης αποστολής της OLAF για να βεβαιώσει τα ποσά, πρόκειται για ανάπτυξη λόγου προβληθέντος ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και όχι για νέο λόγο ο οποίος προβάλλεται για πρώτη φορά κατ' αναίρεση.

76. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι παραδεκτή.

Β. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως

77. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 85 έως 93 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 6, παράγραφος 3, και το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000.

78. Ο πυρήνας του επιχειρήματος της Επιτροπής συνίσταται στο ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ένα κράτος μέλος μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, ακόμη και αν καταχώρισε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις στα λογιστικά βιβλία Β σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού.

79. Η Τσεχική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη Βελγική, την Ολλανδική και την Πολωνική Κυβέρνηση, διατείνεται ότι η ερμηνεία στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', και του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 δεν βρίσκει έρεισμα στο γράμμα και στους σκοπούς των εν λόγω διατάξεων. Κατά τα εν λόγω κράτη μέλη, η εκπρόθεσμη καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β δεν μπορεί αυτομάτως να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της δυνατότητας κράτους μέλους να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2. Τούτο θα ήταν αντίθετο προς τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης στην οποία στηρίζεται η εν λόγω διάταξη.

80. Κατά τη γνώμη μου, η ερμηνεία της σχέσης μεταξύ του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', και του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 εξαρτάται από τον καθορισμό του χρονικού σημείου κατά το οποίο η καταχώριση της απαίτησης θεωρείται εκπρόθεσμη. Εάν η καταχώριση είναι εκπρόθεσμη, διότι ορισμένο κράτος μέλος δεν προέβη σε αυτή νωρίτερα λόγω

[27] Συναφώς, παραπέμπω στο υπόμνημα αντικρούσεως της Επιτροπής (σημεία 70 έως 72), στο υπόμνημα απαντήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας (σημεία 50 και 52), στο υπόμνημα ανταπαντήσεως της Επιτροπής (σημεία 36, 37, 40 και 44), στις παρατηρήσεις της Επιτροπής επί του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βελγίου (σημείο 19), στις παρατηρήσεις της Επιτροπής επί του υπομνήματος παρεμβάσεως της Πολωνίας (σημεία 7, 10 και 16) και στις παρατηρήσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας επί του υπομνήματος παρεμβάσεως του Βελγίου (σημείο 18).

δικής του παράλειψης, δεν υπάρχει λόγος να επιτραπεί στο εν λόγω κράτος μέλος να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000. Δυνάμει της εν λόγω διάταξης, ένα κράτος μέλος μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση πίστωσης του προϋπολογισμού της Ένωσης μόνον εάν η προς είσπραξη οφειλή αποδειχθεί μη ανακτήσιμη για λόγους που δεν μπορούν να καταλογισθούν στο εν λόγω κράτος μέλος[28].

81. Κατ' αρχάς, θα αναλύσω το ζήτημα του πότε πρέπει να θεωρείται ότι ένα κράτος μέλος έχει καταχωρίσει εκπρόθεσμα ορισμένη απαίτηση, και, ως εκ τούτου, παραβαίνει το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 1150/2000. Στη συνέχεια, θα εξετάσω τη σχέση μεταξύ του άρθρου 6, παράγραφος 3, και του άρθρου 17, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, καθώς και κατά πόσον η εκπρόθεσμη καταχώριση δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2 για να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις του.

1. Πότε ένα κράτος μέλος καταχωρίζει εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις;

82. Κατά την Επιτροπή, η καταχώριση είναι εκπρόθεσμη εάν πραγματοποιήθηκε μετά την παρέλευση της προθεσμίας η οποία υπολογίζεται από το χρονικό σημείο κατά το οποίο το κράτος μέλος *έπρεπε να είχε βεβαιώσει* την απαίτηση. Αντιθέτως, κατά την Τσεχική Δημοκρατία και τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη, η προθεσμία για την καταχώριση της απαίτησης αρχίζει μόνον από το χρονικό σημείο κατά το οποίο το κράτος μέλος *πράγματι βεβαίωσε* την απαίτηση.

83. Κατ' αρχάς, από το γράμμα του κανονισμού 1150/2000 και τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει σαφώς ότι η βεβαίωση και η καταχώριση των απαιτήσεων συνδέονται στενά[29].

84. Από το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού 1150/2000 προκύπτει ότι οι απαιτήσεις πρέπει να καταχωρίζονται στα κατάλληλα λογιστικά βιβλία, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον *μήνα κατά τον οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση*. Επομένως, η προθεσμία για την καταχώριση της απαίτησης εκκινεί από το χρονικό σημείο κατά το οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση.

85. Εάν, κατά τη διάρκεια της εν λόγω προθεσμίας, το κράτος μέλος εισπράξει τους δασμούς ή λάβει εγγύηση για αυτούς, οι εν λόγω απαιτήσεις καταχωρίζονται στα λογιστικά βιβλία Α. Εάν, αντιθέτως, το κράτος μέλος δεν κατορθώσει να εισπράξει την οφειλή ή εάν η οφειλή αποτελεί αντικείμενο αμφισβήτησης, οι εν λόγω απαιτήσεις καταχωρίζονται στα λογιστικά βιβλία Β. Από την καταχώριση της απαίτησης στα λογιστικά βιβλία Β, το κράτος μέλος, υπέχει, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000, την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιχειρήσει να εισπράξει την οφειλή και να αποδώσει το αντίστοιχο ποσό στην Επιτροπή.

[28] Η άποψη αυτή ενισχύεται από τη νομολογία κατά την οποία το κράτος μέλος που παραλείπει να βεβαιώσει απαίτηση της Ένωσης επί των ιδίων πόρων και δεν θέτει στη διάθεση της Επιτροπής το αντίστοιχο ποσό, χωρίς να πληρούται κάποια εκ των προϋποθέσεων του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, παραβαίνει τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης. Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:683, σκέψη 68), και της 9ης Ιουλίου 2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (C-575/18 P, EU:C:2020:530, σκέψη 67).

[29] Κατά τη νομολογία, υπάρχει «άρρηκτη σχέση» μεταξύ της υποχρέωσης βεβαίωσης των ιδίων πόρων της Ένωσης, της υποχρέωσης εμπρόθεσμης πίστωσης των σχετικών ποσών στον λογαριασμό της Επιτροπής και της υποχρέωσης καταβολής τόκων υπερημερίας. Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, Επιτροπή κατά Ελλάδας (68/88, EU:C:1989:339, σκέψη 17), και της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167,σκέψη 399).

86. *Η προθεσμία για την καταχώριση* των απαιτήσεων είτε στα λογιστικά βιβλία Α είτε στα λογιστικά βιβλία Β είναι η ίδια και εκκινεί *από* τον μήνα *κατά τον οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση*. Επομένως, η εν λόγω προθεσμία εξαρτάται από το άρθρο 2 του κανονισμού 1150/2000, το οποίο καθορίζει το χρονικό σημείο κατά το οποίο πρέπει να βεβαιωθούν οι απαιτήσεις.

87. Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 προβλέπει ότι οι απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων πρέπει να θεωρούνται βεβαιωθείσες «άπαξ και πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από την τελωνειακή νομοθεσία όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση του ποσού και την ανακοίνωσή του στον οφειλέτη». Με τη σειρά του, το άρθρο 217, παράγραφος 1, του Τελωνειακού Κώδικα, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προβλέπει ότι οι τελωνειακοί δασμοί πρέπει να «υπολογίζ[ονται] από τις τελωνειακές αρχές *μόλις αυτές διαθέτουν τα απαραίτητα στοιχεία*» [30].

88. Επομένως, κατά τη νομολογία, η απαίτηση βεβαιώνεται, αφ' ης στιγμής οι τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους *είναι σε θέση*, πρώτον, *να υπολογίσουν το ποσό* των δασμών που προκύπτει από τελωνειακή οφειλή και, δεύτερον, *να προσδιορίσουν τον οφειλέτη* [31].

89. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ένα κράτος μέλος προβαίνει εκπρόθεσμα στην καταχώριση στα οικεία λογιστικά βιβλία (Α ή Β) και, ως εκ τούτου, παραβαίνει το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 1150/2000, εάν βεβαίωσε εκπρόθεσμα την απαίτηση. Το κράτος μέλος προβαίνει δε εκπρόθεσμα στη βεβαίωση της απαίτησης εάν διέθετε επαρκείς πληροφορίες (για να υπολογίσει το ποσό και να προσδιορίσει τον οφειλέτη), αλλά δεν βεβαίωσε την απαίτηση.

90. Κατά συνέπεια, το γράμμα και η οικονομία του κανονισμού 1150/2000 υποδηλώνουν ότι η ορθή ερμηνεία είναι αυτή που προτείνει η Επιτροπή, ήτοι ότι ένα κράτος μέλος προβαίνει εκπρόθεσμα στην καταχώριση των απαιτήσεων, εάν έχει απολέσει την προθεσμία η οποία υπολογίζεται από το χρονικό σημείο κατά το οποίο έπρεπε να έχει βεβαιώσει τις απαιτήσεις αυτές, και όχι από το χρονικό σημείο κατά το οποίο πράγματι βεβαίωσε τις εν λόγω απαιτήσεις.

91. Η Πολωνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι μια τέτοια προσέγγιση καθιστά δυνατή τη λήψη αυθαίρετων αποφάσεων. Κατά το εν λόγω κράτος μέλος, θα ήταν αδύνατο να τηρηθεί στην πράξη μια υποθετική ημερομηνία κατά την οποία οι εθνικές αρχές θα έπρεπε να έχουν βεβαιώσει την τελωνειακή οφειλή.

92. Δεν συμφωνώ με την Πολωνική Κυβέρνηση ότι η απόφαση σχετικά με τον χρόνο κατά τον οποίο το κράτος μέλος θα έπρεπε να έχει βεβαιώσει την απαίτηση είναι αυθαίρετη. Η απόφαση αυτή βασίζεται στη διαπίστωση του κατά πόσον οι αρχές του κράτους μέλους είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες (σχετικά με το ποσό και τον οφειλέτη) κατά τον χρόνο κατά τον οποίο υποστηρίζεται ότι το κράτος μέλος έπρεπε να είχε βεβαιώσει την απαίτηση. Εάν το κράτος μέλος δεν είχε ούτε μπορούσε να έχει στη διάθεσή του επαρκείς πληροφορίες, δεν υπέχει υποχρέωση βεβαίωσης της απαίτησης, δεδομένου ότι η υποχρέωση γεννάται μόνον όταν το κράτος μέλος έχει στη διάθεσή του επαρκείς πληροφορίες.

93. Εντούτοις, εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι ένα κράτος μέλος είχε ή θα μπορούσε να έχει στη διάθεσή του, εάν αναλάμβανε δράση, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, αλλά δεν το έπραξε, υφίσταται καθυστέρηση όσον αφορά τη βεβαίωση, και ως εκ τούτου, επίσης την καταχώριση της

[30] Η υπογράμμιση δική μου. Βλ. σημείο 16 των παρουσών προτάσεων και υποσημείωση που το συνοδεύει.

[31] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:683, σκέψεις 58 έως 61 και 68), και της 1ης Ιουλίου 2010, Επιτροπή κατά Γερμανίας (C-442/08, EU:C:2010:390, σκέψη 76).

απαίτησης. Εάν το κράτος μέλος παρέμεινε παθητικό όσον αφορά την απόκτηση των απαραίτητων πληροφοριών, δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν μπορούσε να βεβαιώσει την απαίτηση νωρίτερα.

94. Η εν λόγω ερμηνεία συνάδει με την ανάγκη αυστηρής ερμηνείας των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τη βεβαίωση και καταχώριση των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ιδίων πόρων, λόγω του εύθραυστου χαρακτήρα του συστήματος των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εξαρτάται εξ ολοκλήρου από την ενεργό συνεργασία των κρατών μελών [32].

95. Η ερμηνεία κατά την οποία η προθεσμία εντός της οποίας το κράτος μέλος οφείλει να καταχωρίσει τις απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων πρέπει να υπολογίζεται από το χρονικό σημείο κατά το οποίο οι απαιτήσεις έπρεπε να έχουν βεβαιωθεί και όχι από το χρονικό σημείο κατά το οποίο πράγματι βεβαιώθηκαν, επιρρωννύεται επίσης από την πρώιμη νομολογία [33]. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ναι μεν το σφάλμα των τελωνειακών αρχών ενός κράτους μέλους έχει ως συνέπεια ότι ο οφειλέτης δεν υποχρεούται να καταβάλει το ποσό των τελωνειακών δασμών, πλην όμως δεν αίρει την υποχρέωση του οικείου κράτους μέλους να καταβάλει τους δασμούς που *έπρεπε να έχουν βεβαιωθεί* στο πλαίσιο της αποδόσεως των ιδίων πόρων [34]. Επιπλέον, το Δικαστήριο διαπίστωσε πρόσφατα στην απόφαση Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου [35] ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν καταλόγισε το σύνολο των οφειλόμενων τελωνειακών δασμών ούτε, κατά συνέπεια, βεβαίωσε ή απέδωσε στην Επιτροπή το σύνολο των ιδίων πόρων που αφορούσαν τις εν λόγω εισαγωγές *κατά τον προβλεπόμενο χρόνο* [36].

96. Επομένως, όσον αφορά το ζήτημα πότε ένα κράτος μέλος καταχωρίζει εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις, προτείνω στο Δικαστήριο να δεχθεί την ερμηνεία που προτείνει η Επιτροπή, κατά την οποία η προθεσμία για την καταχώριση της απαίτησης εκκινεί από το χρονικό σημείο κατά το οποίο το κράτος μέλος έπρεπε να έχει βεβαιώσει την απαίτηση, και όχι από το χρονικό σημείο κατά το οποίο πράγματι βεβαίωσε την εν λόγω απαίτηση.

2. Δύναται ένα κράτος μέλος να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταχώρισης της απαίτησης;

97. Προκειμένου να τεκμηριώσει το επιχείρημά της ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, σε περίπτωση εκπρόθεσμης βεβαίωσης και καταχώρισης της απαίτησης, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση Επιτροπή κατά

[32] Πρβλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα L. A. Geelhoed στην υπόθεση Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:142, σημείο 58). Βλ., επίσης, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Darmon στην υπόθεση Επιτροπή κατά Ιταλίας (54/87, μη δημοσιευθείσα, EU:C:1988:537, σημείο 4) και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-284/05, C-294/05, C-372/05, C-387/05, C-409/05, C-461/05 και C-239/06, EU:C:2009:67, σημείο 94).

[33] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 1980, Επιτροπή κατά Ιταλίας (267/78, EU:C:1980:6, σκέψη 15). Για επισκόπηση της σχετικής νομολογίας, βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα L. A. Geelhoed στην υπόθεση Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:142, ιδίως σημεία 53 έως 59).

[34] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:683, σκέψη 63), της 19ης Μαρτίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-275/07, EU:C:2009:169, σκέψη 100), της 17ης Μαρτίου 2011, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-23/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:160, σκέψη 60), και της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-60/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:219, σκέψη 45).

[35] Βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 347).

[36] Ο γενικός εισαγγελέας L. A. Geelhoed επισήμανε επίσης στις προτάσεις του στην υπόθεση Επιτροπή κατά Δανίας (C-392/02, EU:C:2005:142, σημείο 56) ότι ο προσδιορισμός της ημερομηνίας από την οποία βεβαιώθηκαν πράγματι οι απαιτήσεις αντί της ημερομηνίας κατά την οποία έπρεπε να έχουν βεβαιωθεί δεν συμβιβάζεται με το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ιταλίας[37]. Η Επιτροπή εκτιμά ότι από την εν λόγω απόφαση προκύπτει ότι το άρθρο 17, παράγραφος 2 έχει εφαρμογή μόνον εάν ολόκληρη η τελωνειακή διαδικασία έχει διεξαχθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και, συνεπώς, τηρούνται οι προθεσμίες για τη βεβαίωση και την καταχώριση των τελωνειακών δασμών στα λογιστικά βιβλία Β.

98. Η Τσεχική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη Βελγική, την Ολλανδική και την Πολωνική Κυβέρνηση, προβάλλει ότι η απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας δεν έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι αφορά διαφορετικές περιστάσεις.

99. Τείνω να συμφωνήσω με τα εν λόγω κράτη μέλη ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής δεν συνάγεται ευθέως από την απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας.

100. Η εν λόγω απόφαση αφορά περίπτωση κατά την οποία οι ιταλικές τελωνειακές αρχές χορήγησαν άδειες κατά παράβαση της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα διαφυγόντες ίδιους πόρους ποσού άνω των 22 εκατομμυρίων ευρώ. Η Ιταλία καταχώρισε το εν λόγω ποσό στα λογιστικά βιβλία Β, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 1150/2000 και στη συνέχεια επιχείρησε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, για τον λόγο ότι η παράβαση δεν μπορούσε να της καταλογισθεί[38].

101. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ιταλία παρέβη τις υποχρεώσεις της, καθόσον δεν απέδωσε στην Επιτροπή τα επίμαχα ποσά. Ειδικότερα, στη σκέψη 65 της απόφασης Επιτροπή κατά Ιταλίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να απαλλάσσονται από την υποχρέωσή τους να αποδίδουν τους βεβαιωθέντες δασμούς, επιβάλλεται όχι μόνον η τήρηση των προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, αλλά και η τακτική καταχώριση των ποσών αυτών στα λογιστικά βιβλία Β. Όπως διευκρίνισε το Δικαστήριο στη σκέψη 68 της εν λόγω απόφασης, η εγγραφή στα λογιστικά βιβλία Β συνιστά εξαίρεση. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 69 της εν λόγω απόφασης, ότι «για να επικαλεσθεί την ύπαρξη εξαιρετικής περιπτώσεως, το κράτος μέλος οφείλει να καταχωρίζει τις βεβαιωθείσες απαιτήσεις στα λογιστικά βιβλία Β *τηρώντας το δίκαιο της Ενώσεως*[39]».

102. Στη βάση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι εάν η συμπεριφορά των εθνικών αρχών ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης, οι απαιτήσεις θα είχαν βεβαιωθεί και θα είχαν καταχωρισθεί στα λογιστικά βιβλία Α. Ως εκ τούτου, η Ιταλία δεν μπορούσε να επικαλεσθεί τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β, επειδή, στο μέτρο που δεν βεβαίωσε τις απαιτήσεις, η πλήρωση των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 1150/2000 οφειλόταν στην ίδια. Δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές καταχώρισαν παρατύπως τις απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων στα λογιστικά βιβλία Β, στην περίπτωσή τους δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000[40].

[37] Απόφαση της 8ης Ιουλίου 2010 (C-334/08, EU:C:2010:414· στο εξής: απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας).

[38] Βλ. απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας (σκέψεις 13 έως 19).

[39] Η υπογράμμιση δική μου.

[40] Βλ. απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας (σκέψεις 70 έως 73). Βλ., επίσης, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-334/08, EU:C:2010:187, σημεία 68 έως 78, ιδίως σημείο 76: «Πράγματι, η καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β δεν είναι δυνατή εάν το ίδιο το κράτος μέλος προκαλεί την πλήρωση των όρων για την καταχώριση στα λογιστικά βιβλία Β. Τούτο συνάδει προς τη σκέψη ότι κανείς δεν μπορεί να αντλήσει οφέλη από την κακόπιστη συμπεριφορά του»).

103. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, η απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας αφορούσε περίπτωση κατά την οποία το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 κρίθηκε ότι δεν είχε εφαρμογή, διότι οι απαιτήσεις καταχωρίστηκαν εσφαλμένως στα λογιστικά βιβλία Β, ενώ έπρεπε να περιληφθούν στα λογιστικά βιβλία Α, και όχι διότι οι απαιτήσεις καταχωρίστηκαν εκπρόθεσμα στα λογιστικά βιβλία Β[41].

104. Εν προκειμένω, δεν είναι βέβαιο ότι, εάν η Τσεχική Δημοκρατία είχε βεβαιώσει τις απαιτήσεις νωρίτερα, θα μπορούσε να τις καταχωρίσει στα λογιστικά βιβλία Α. Είναι πολύ πιθανό ότι θα εξακολουθούσε να πρέπει να καταχωρίσει τις απαιτήσεις στα λογιστικά βιβλία Β. Ωστόσο, αυτό το οποίο καθιστά εκπρόθεσμη την καταχώρισή τους στα λογιστικά βιβλία Β είναι το γεγονός ότι το εν λόγω κράτος μέλος παρέμεινε τότε αδρανές ενώ είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τις απαραίτητες πληροφορίες για τη βεβαίωση των απαιτήσεων.

105. Στην απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, το Δικαστήριο δεν εξέτασε συγκεκριμένα κατά πόσον η φράση «τηρώντας το δίκαιο της Ενώσεως» στη σκέψη 69 της εν λόγω απόφασης αφορούσε την περίπτωση κατά την οποία η απαίτηση καταχωρίζεται ορθώς στα λογιστικά βιβλία Β, αλλά η καταχώριση καθαυτή θα μπορούσε να είχε πραγματοποιηθεί νωρίτερα. Επομένως, από την απόφαση αυτή και μόνον δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η εκπρόθεσμη καταχώριση στερεί αυτομάτως από το κράτος μέλος τη δυνατότητα να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000.

106. Ωστόσο, από το περιεχόμενο της απόφασης Επιτροπή κατά Ιταλίας προκύπτει ότι, κατά την ορθή ερμηνεία της σχέσης μεταξύ του άρθρου 6, παράγραφος 3, και του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2 εάν βεβαίωσε και καταχώρισε εκπρόθεσμα την απαίτηση.

107. Η Τσεχική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι μια τέτοια ερμηνεία του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 θα ήταν αντίθετη προς τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να απαλλάξει ένα κράτος μέλος από την οικεία υποχρέωση, όταν δεν προκάλεσε το ίδιο αδυναμία είσπραξης των δασμών και δεν ήταν σε θέση να την αποτρέψει.

108. Κατά τη γνώμη μου, η νομοθετική βούληση που υποκρύπτεται πίσω από το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 βασίζεται στο γεγονός ότι οι τελωνειακοί δασμοί αποτελούν άμεση πηγή του προϋπολογισμού της Ένωσης, οφείλονται δε από τους εισαγωγείς και όχι από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη ενεργούν απλώς ως ενδιάμεσοι φορείς κατά την είσπραξη των εν λόγω εσόδων. Ως εκ τούτου, εάν η αδυναμία είσπραξης της οφειλής δύναται να καταλογισθεί στον εισαγωγέα και όχι στο κράτος μέλος εισαγωγής, θα πρέπει να γίνει αποδεκτή η προκαλούμενη ζημία στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

109. Αντιθέτως, το άρθρο 17, παράγραφος 2 δεν αφορά περίπτωση κατά την οποία η αδυναμία είσπραξης της οφειλής *δύναται* να καταλογισθεί στο κράτος μέλος, μεταξύ άλλων, λόγω του ότι δεν ανέλαβε δράση για να βεβαιώσει και να εισπράξει εγκαίρως την οφειλή.

[41] Πρβλ., επίσης, απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-60/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:219, ιδίως σκέψεις 51 έως 54), στην οποία το Δικαστήριο παρέπεμψε στις σκέψεις 61 και 65 της απόφασης Επιτροπή κατά Ιταλίας προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορούσε να επικαλεστεί την απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 σε περίπτωση που δεν είχε καταχωρίσει τις απαιτήσεις στα λογιστικά βιβλία Β.

110. Όπως έχει ήδη διευκρινιστεί, η εκπρόθεσμη βεβαίωση και καταχώριση στα λογιστικά βιβλία δύναται να καταλογισθεί στο κράτος μέλος. Εκπρόθεσμη βεβαίωση σημαίνει ακριβώς ότι ένα κράτος μέλος δεν βεβαίωσε την απαίτηση, έστω και αν μπορούσε να το πράξει. Το κράτος μέλος δεν δύναται να ισχυριστεί ότι δεν μπορούσε να βεβαιώσει νωρίτερα την απαίτηση αν παρέλειψε να ενεργήσει για την απόκτηση των απαραίτητων πληροφοριών.

111. Ως εκ τούτου, η ερμηνεία κατά την οποία ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, εάν βεβαίωσε και καταχώρισε την απαίτηση εκπρόθεσμα, δεν είναι αντίθετη προς τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης, κατά την εκτίμηση της Τσεχικής Δημοκρατίας.

112. Όπως έκρινε το Δικαστήριο, η απαλλαγή από τις υποχρεώσεις η οποία προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 έχει ως εκ της φύσεώς της χαρακτήρα εξαίρεσης, και ένα κράτος μέλος μπορεί να την επικαλεστεί μόνο για λόγο που δεν θα μπορούσε να καταλογισθεί σε αυτό[42]. Μια τέτοια αυστηρή ερμηνεία του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 δικαιολογείται από την ανάγκη να παρασχεθούν κίνητρα στα κράτη μέλη να προβούν στη βεβαίωση και είσπραξη των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναλαμβάνοντας δράση, δεδομένου ότι τα έσοδα αυτά εξαρτώνται πλήρως από το πνεύμα συνεργασίας που επιδεικνύουν τα κράτη μέλη (βλ., επίσης, σημείο 94 των παρουσών προτάσεων).

113. Επιπλέον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι εάν ένα κράτος μέλος εδικαιούτο να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, ακόμη και όταν η μη βεβαίωση της απαίτησης δύναται να καταλογισθεί σε αυτό, τούτο θα είχε επιζήμιες συνέπειες για τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

114. Η Τσεχική Δημοκρατία και τα παρεμβαίνοντα κράτη μέλη υποστηρίζουν ότι δεν είναι δυνατόν να επέλθουν τέτοιες επιζήμιες συνέπειες· εάν η μη είσπραξη της τελωνειακής οφειλής οφείλεται στην εκπρόθεσμη βεβαίωση των τελωνειακών δασμών η οποία δύναται να καταλογισθεί στις εθνικές αρχές, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000. Κατά συνέπεια, ο προϋπολογισμός της Ένωσης δεν υφίσταται ζημία.

115. Το επιχείρημα αυτό το οποίο προέβαλαν τα εν λόγω κράτη μέλη οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το κατά πόσον ένα κράτος μέλος δύναται ή όχι να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, σε περίπτωση εκπρόθεσμης βεβαίωσης και καταχώρισης των απαιτήσεων, δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι σε μια τέτοια περίπτωση το κράτος μέλος δεν μπορούσε να απαλλαγεί από την υποχρέωσή του να αποδώσει το οικείο ποσό στην Επιτροπή. Τίθεται, επομένως, το ερώτημα για ποιον λόγο ένα κράτος μέλος, το οποίο βεβαίωσε την απαίτηση αργότερα απ' ό,τι έπρεπε, θα μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, εάν είναι ήδη εκ των προτέρων γνωστό ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη.

116. Κατά τη γνώμη μου, εάν γινόταν δεκτή η ερμηνεία κατά την οποία ένα κράτος θα μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, ακόμη και εκπρόθεσμα, τούτο θα μπορούσε να βλάψει την αποτελεσματικότητα του συστήματος των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς θα επέτρεπε εξαιρέσεις από την υποχρέωση των κρατών μελών να βεβαιώνουν και να καταχωρίζουν εγκαίρως τις απαιτήσεις.

[42] Βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 381).

117. Ως πρόσθετο επιχείρημα κατά της ερμηνείας που προτείνει η Επιτροπή, η Βελγική και η Ολλανδική Κυβέρνηση επισημαίνουν ότι οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις της νομοθεσίας της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 609/2014, το οποίο διαδέχθηκε το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000[43], ενισχύουν την άποψη ότι η εκπρόθεσμη καταχώριση δεν μπορεί να αποκλείσει αυτομάτως ένα κράτος μέλος από το να επικαλεστεί την εν λόγω απαλλαγή.

118. Ούτε αυτό το επιχείρημα με πείθει.

119. Το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 609/2014 εισήγαγε μια επιπλέον περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος μπορεί να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τους ίδιους πόρους. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει στο σχετικό μέρος τα εξής:

«Ομοίως, τα κράτη μέλη απαλλάσσονται της υποχρέωσης να αποδίδουν στην Επιτροπή τα ποσά που αντιστοιχούν σε *απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν βάσει του άρθρου 2* όταν αποδεικνύουν ότι το σφάλμα που διέπραξε το κράτος μέλος *μετά τη βεβαίωση των εν λόγω απαιτήσεων*, όπως εκείνα που οδηγούν σε καθυστερημένη καταχώριση σε χωριστά λογιστικά βιβλία, δεν επηρέασε τη μη δυνατότητα είσπραξης του ποσού που αντιστοιχεί σε απαιτήσεις βάσει του άρθρου 2[44]».

120. Όπως προκύπτει από το γράμμα της, η εν λόγω διάταξη αφορά διοικητικά σφάλματα τα οποία διαπράχθηκαν *μετά* την ορθή βεβαίωση των απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, η διάταξη αυτή φαίνεται να αφορά περίπτωση άλλη από την υπό κρίση περίπτωση, στην οποία τίθεται το ζήτημα της έγκαιρης βεβαίωσης.

121. Κατά συνέπεια, το εν λόγω επιχείρημα δεν αναιρεί το συμπέρασμα ότι ένα κράτος μέλος το οποίο βεβαίωσε και καταχώρισε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις δεν δύναται να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000.

122. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, φρονώ ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος.

Γ. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως

123. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 94 έως 126 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 2, παράγραφος 1, και το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000, σε συνδυασμό με το άρθρο 217, παράγραφος 1, του Τελωνειακού Κώδικα και το άρθρο 325 ΣΛΕΕ, καθόσον έκρινε ότι η Τσεχική Δημοκρατία είχε το δικαίωμα να αναμείνει την έκθεση αποστολής της OLAF προτού προβεί στη βεβαίωση και καταχώριση των επίμαχων απαιτήσεων.

124. Κατά την Επιτροπή, τα αποδεικτικά στοιχεία που επισυνάφθηκαν στο πρακτικό επαρκούσαν ώστε η Τσεχική Δημοκρατία να είναι σε θέση να βεβαιώσει την τελωνειακή οφειλή το αργότερο κατά την επιστροφή της αποστολής. Δεδομένου ότι δεν ζήτησε από την OLAF να της παράσχει τα αποδεικτικά στοιχεία μετά την επιστροφή της αποστολής, η τελωνειακή οφειλή βεβαιώθηκε εκπρόθεσμα και τα ποσά που αντιστοιχούσαν στην εν λόγω οφειλή καταχωρίστηκαν εκπρόθεσμα στα λογιστικά βιβλία Β.

[43] Βλ. υποσημείωση 15 των παρουσών προτάσεων.

[44] Η υπογράμμιση δική μου.

125. Η Τσεχική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη Βελγική, την Ολλανδική και την Πολωνική Κυβέρνηση, διατείνεται ότι μπορούσε νομίμως να αναμένει από την OLAF να τηρήσει τις δεσμεύσεις της, σύμφωνα με την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, και ότι δεν μπορεί να προσαφθεί σε αυτή η καθυστέρηση της OLAF. Κατά το εν λόγω κράτος μέλος, η OLAF γνώριζε ότι η Τσεχική Δημοκρατία ανέμενε την εκτίμηση της OLAF και την εκ μέρους της διαβίβαση των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία συνελέγησαν κατά τη διάρκεια της αποστολής. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Τσεχική Δημοκρατία ότι δεν ζήτησε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία νωρίτερα.

126. Κατά τη γνώμη μου, το Γενικό Δικαστήριο έσφαλε κατά την ερμηνεία του εφαρμοστέου δικαίου όταν έκρινε ότι η Τσεχική Δημοκρατία μπορούσε να αναμείνει την έκθεση αποστολής της OLAF προκειμένου να βεβαιώσει τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ιδίων πόρων υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης.

127. Όπως επισήμανε η Επιτροπή, το άρθρο 2, παράγραφος 1, και το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού 1150/2000 σε συνδυασμό με το άρθρο 217, παράγραφος 1, του Τελωνειακού Κώδικα, *απαιτούν από τα κράτη μέλη* να λαμβάνουν, το συντομότερο δυνατόν, όλα τα αναγκαία μέτρα για τη βεβαίωση των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ιδίων πόρων.

128. Κατά το άρθρο 325 παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το οποίο επικαλείται επίσης η Επιτροπή, *τα κράτη μέλη οφείλουν* να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την πλήρη και πραγματική είσπραξη των δασμών και, κατ' επέκταση, των αντίστοιχων ποσών των ιδίων πόρων [45].

129. Από τις εν λόγω διατάξεις προκύπτει ότι η υποχρέωση βεβαίωσης των απαιτήσεων βαρύνει τα κράτη μέλη.

130. Η νομολογία του Δικαστηρίου επιβεβαιώνει την εν λόγω άποψη. Πράγματι, το Δικαστήριο έκρινε ότι «στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, η διαχείριση του συστήματος των ιδίων πόρων της Ένωσης *ανατίθεται στα κράτη μέλη και εμπίπτει στην αποκλειστική ευθύνη τους* [46]».

131. Είναι αληθές ότι η αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας δεσμεύει τα κράτη μέλη και την OLAF να συνεργάζονται μεταξύ τους [47].

[45] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2018, Kolev κ.λπ. (C-612/15, EU:C:2018:392, σκέψεις 51 και 52), και της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψεις 346 και 359).

[46] Απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 345). Η υπογράμμιση δική μου.

[47] Κατά τη νομολογία, το άρθρο 17, παράγραφος 1, συνιστά ειδική έκφραση της αρχής της ειλικρινούς συνεργασίας η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ. Βλ. αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 2006, Επιτροπή κατά Γερμανίας (C-105/02, EU:C:2006:637, σκέψη 87), και της 5ης Οκτωβρίου 2006, Επιτροπή κατά Βελγίου (C-377/03, EU:C:2006:638, σκέψη 93). Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 325, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να «συντονίζουν τη δράση τους σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά της απάτης» και να «διοργανώνουν μαζί με την Επιτροπή, στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών». Βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 261).

132. Εντούτοις, το γεγονός ότι κατά τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης[48], η OLAF οφείλει να ενημερώνει τα κράτη μέλη (και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) και να καταρτίζει εκθέσεις, και ότι οι εν λόγω εκθέσεις αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία παραδεκτά στα κράτη μέλη, δεν μεταβάλλει τις ευθύνες των κρατών μελών στο πλαίσιο του συστήματος των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

133. Συνεπώς, το γεγονός ότι η OLAF δεν διαβίβασε στην Τσεχική Δημοκρατία τις απαραίτητες πληροφορίες, όπως είχε δεσμευτεί, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την παράλειψη του εν λόγω κράτους μέλους να λάβει προορατική στάση και να ζητήσει τις εν λόγω πληροφορίες από την OLAF.

134. Η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την OLAF επιρρωννύει την εν λόγω άποψη.

135. Ο κανονισμός 1073/1999 προβλέπει ότι «θα πρέπει να διατηρηθεί η ισχύουσα κατανομή και ισορροπία των αρμοδιοτήτων μεταξύ του εθνικού και του [ενωσιακού] επιπέδου» και ότι ο εν λόγω κανονισμός «ουδόλως περιορίζει τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων [της Ευρωπαϊκής Ένωσης][49]».

136. Εξάλλου, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1073/1999 ορίζει ότι η OLAF «δύναται να διαβιβάσει, *ανά πάσα στιγμή*, στις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών πληροφορίες που έχει συλλέξει κατά τη διάρκεια των εξωτερικών ερευνών[50]».

137. Ομοίως, το άρθρο 21, παράγραφος 3, του κανονισμού 515/97 διαλαμβάνει ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο των αποστολών παραδίδονται από την OLAF στις εθνικές αρχές «κατόπιν αιτήσεως των τελευταίων».

138. Όλα τα ανωτέρω συνηγορούν υπέρ της ερμηνείας κατά την οποία η καθυστέρηση κράτους μέλους δεν μπορεί να δικαιολογηθεί για τον λόγο ότι το κράτος αυτό ανέμενε παθητικά τη διαβίβαση πληροφοριών από την OLAF.

139. Η εν λόγω άποψη επιρρωννύεται από τη νομολογία. Στην απόφαση Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου[51], η οποία αφορούσε τελωνειακή απάτη σχετικά με κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα από την Κίνα, το Δικαστήριο έκρινε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη, μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις που υπείχε από το δίκαιο στον τομέα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποδώσει τους ΠΙΠ στην Επιτροπή. Κατά το Δικαστήριο, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη είναι αποκλειστικώς υπεύθυνα για την εφαρμογή του τελωνειακού δικαίου της Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν υποχρεωμένο να εφαρμόσει τα κατάλληλα μέτρα,

[48] Πρβλ. άρθρα 20 και 21 του κανονισμού (ΕΚ) 515/97 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1997, περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων (ΕΕ 1997, L 82, σ. 1)· άρθρο 9, καθώς και δέκατη τρίτη και δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ 1999, L 136, σ. 1). Ο τελευταίος αυτός κανονισμός καταργήθηκε στη συνέχεια από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ 2013, L 248, σ. 1).

[49] Τρίτη και εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1073/1999. Παρόμοια διατύπωση έχουν οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 49 του κανονισμού 883/2013, αντίστοιχα. Βλ., επίσης, δεύτερη αιτιολογική σκέψη της απόφασης 1999/352, η οποία επαναλαμβάνει ότι «είναι αναγκαίο […] να διατηρηθεί η ισχύουσα κατανομή και ισορροπία των ευθυνών μεταξύ του εθνικού και [ενωσιακού] επιπέδου».

[50] Η υπογράμμιση δική μου. Βλ., επίσης, δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1073/1999. Παρόμοια διατύπωση έχουν το άρθρο 12, παράγραφος 1, και η αιτιολογική σκέψη 35 του κανονισμού 883/2013, αντίστοιχα.

[51] Βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, ιδίως σκέψεις 404 και 533).

προκειμένου να καθορίσει ορθώς τις εν λόγω αξίες, και, κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να αντλήσει όφελος από την αδράνειά του για να δικαιολογήσει το γεγονός ότι δεν απέδωσε τους ίδιους πόρους. Οι πληροφορίες που παρείχε η OLAF θα μπορούσαν, το πολύ, να αποτελέσουν συμπληρωματικό εργαλείο, αλλά δεν υποκατέστησαν τις πληροφορίες τις οποίες όφειλαν να λάβουν τα κράτη μέλη [52].

140. Τούτο με οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, η Τσεχική Δημοκρατία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί για την καθυστέρηση που επέδειξε κατά τη βεβαίωση και καταχώριση των απαιτήσεων επί των ιδίων πόρων εν αναμονή της έκθεσης αποστολής της OLAF πριν λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη βεβαίωση των οφειλόμενων από τη Baide δασμών.

141. Υπενθυμίζεται ότι κατά την αλληλουχία των γεγονότων τα οποία παρατίθενται στα σημεία 26 έως 44 των παρουσών προτάσεων:

– Η Τσεχική Δημοκρατία κατάρτισε το προφίλ κινδύνου το 2006 και, επομένως, ήταν ενήμερη για τις υπόνοιες καταστρατήγησης των δασμών αντιντάμπινγκ της Ένωσης.

– Η αποστολή του Νοεμβρίου 2007 επιβεβαίωσε την ύπαρξη τελωνειακής απάτης και, όπως προκύπτει από το πρακτικό, κατά τη διάρκεια της εν λόγω αποστολής οι τσεχικές αρχές έλαβαν γνώση των εγγράφων τα οποία τεκμηρίωναν ότι η Baide είχε αποφύγει την καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ της Ένωσης για πλείονες εισαγωγές αναπτήρων τσέπης.

– Η Τσεχική Δημοκρατία ανέμενε τη διαβίβαση της έκθεσης αποστολής της OLAF τον Ιούλιο του 2008 και του κειμένου στην τσεχική γλώσσα τον Αύγουστο του 2008. Όπως επιβεβαίωσε η Τσεχική Δημοκρατία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν επικοινώνησε με την OLAF προκειμένου να επιχειρήσει να λάβει τα έγγραφα νωρίτερα. Η Τσεχική Δημοκρατία δεν προέβη σε καμία ενέργεια, δεδομένου ότι η OLAF δεσμεύτηκε ότι οι πληροφορίες θα διαβιβάζονταν.

– Η Τσεχική Δημοκρατία άρχισε να λαμβάνει μέτρα μόλις τον Αύγουστο του 2008, ήτοι εννέα περίπου μήνες μετά την αποστολή του Νοεμβρίου 2007.

– Η Τσεχική Δημοκρατία βεβαίωσε και καταχώρισε τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ιδίων πόρων μόλις τον Σεπτέμβριο του 2008, ήτοι σχεδόν δέκα μήνες μετά την αποστολή του Νοεμβρίου 2007.

142. Υπό αυτές τις περιστάσεις, φρονώ ότι δεν είναι αντικειμενικά εύλογο για ένα κράτος μέλος να παραμένει σε αναμονή τουλάχιστον εννέα μήνες μετά την επιβεβαίωση ότι τελέστηκε απάτη.

143. Συνεπώς, η Τσεχική Δημοκρατία πράγματι βεβαίωσε και καταχώρισε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον λόγο και μόνον ότι ανέμενε παθητικά να της παρασχεθούν πληροφορίες από την OLAF.

[52] Βλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής) (C-213/19, EU:C:2022:167, ιδίως σκέψεις 374, 377, 378 και 392 έως 394). Βλ., επίσης, σκέψη 322 της εν λόγω απόφασης, στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι «οι δράσεις τελωνειακών ελέγχων που διεξάγονται σε ενωσιακό Επίπεδο αποσκοπούν βεβαίως στη στήριξη των κρατών μελών, αλλά δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τη δράση την οποία οφείλουν να αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη για τον έλεγχο και την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης».

144. Τούτο δεν παρέχει δικαιολογία στην OLAF όσον αφορά τη μη διαβίβαση των αναμενόμενων πληροφοριών. Συμφωνώ με τα επιχειρήματα της Βελγικής Κυβέρνησης ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής, όπως η OLAF, δεν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επαναπαύονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

145. Εντούτοις, η εκ μέρους της OLAF παράβαση των υποχρεώσεών της δεν απαλλάσσει ορισμένο κράτος μέλος από την υποχρέωσή του να πράττει ό,τι είναι αναγκαίο για την έγκαιρη βεβαίωση και καταχώριση απαιτήσεων επί των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

146. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Τσεχική Δημοκρατία, οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η OLAF δεν ασκούν επιρροή, διότι δεν υποκαθιστούν τις ευθύνες των κρατών μελών να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια.

147. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, φρονώ ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος.

IV. Συνέπειες

148. Ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι, κατά τη γνώμη μου, βάσιμοι. Κατά συνέπεια, το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης πρέπει να αναιρεθεί.

149. Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση αναίρεσης της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση. Φρονώ ότι αυτό ισχύει εν προκειμένω.

150. Από την ανάλυση στην οποία προέβην όσον αφορά τον πρώτο λόγο αναιρέσεως προκύπτει ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000, σε περίπτωση εκπρόθεσμης βεβαίωσης και καταχώρισης απαιτήσεων. Από την ανάλυση στην οποία προέβην όσον αφορά τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως προκύπτει επίσης ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, η Τσεχική Δημοκρατία βεβαίωσε και καταχώρισε τις επίμαχες απαιτήσεις εκπρόθεσμα. Κατά συνέπεια, η Τσεχική Δημοκρατία δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 1150/2000 προκειμένου να απαλλαγεί από την υποχρέωσή της να αποδώσει τα επίμαχα ποσά στην Επιτροπή, και υπείχε υποχρέωση να πιστώσει στον λογαριασμό της Επιτροπής τα εν λόγω ποσά. Κατά συνέπεια, υφίστατο νόμιμη αιτία για την καταβολή και δεν υφίσταται αδικαιολόγητος πλουτισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπό κρίση υπόθεση. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία άσκησε η Τσεχική Δημοκρατία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

V. Δικαστικά έξοδα

151. Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των εξόδων.

152. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος

διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή διατύπωσε σχετικό αίτημα και η Τσεχική Δημοκρατία ηττήθηκε, η Τσεχική Δημοκρατία πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας.

153. Επιπλέον, κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο έχει επίσης εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Κατά συνέπεια, το Βασίλειο του Βελγίου και η Δημοκρατία της Πολωνίας πρέπει να φέρουν τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας, το δε Βασίλειο των Κάτω Χωρών τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας.

VI. Πρόταση

154. Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

– να κρίνει ότι ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμοι·

– να αναιρέσει το σημείο 1 του διατακτικού της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-151/20, EU:T:2022:281)·

– να απορρίψει την αγωγή λόγω αδικαιολόγητου πλουτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που άσκησε η Τσεχική Δημοκρατία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου·

– να καταδικάσει την Τσεχική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας·

– να αποφανθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου και η Δημοκρατία της Πολωνίας θα φέρουν τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και της αναιρετικής διαδικασίας, και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας.